

Radioprogrammet "BAKOM RUBRIKERNA" fredagen den 20 okt., 1967

(Direktreferat av H Osbornson)

Programredaktören Håkan Nilsson hade sänt ut medarbetare till skolorna i Stockholms-området för att få kommentarer till vad DN och SvD skrivit om disciplinsvårigheterna. Ingen enda lärare hade ställt sig till förfogande. De hade dels förnekat egna svårigheter, dels hänvisat till andra lärare, andra stadier, andra skolor eller till rektor. Även en rektor hade förnekat att det fanns problem i hans skola.

Man vände sig då till generaldirektör Hans Löwbeer med frågan:

- Finns det en disciplinkris i dagens skolor?

- Nej, någon disciplinkris rådde definitivt inte i skolorna, menade hr Löwbeer. Men den koncentration som skett till tätorterna har skapat samma anpassningssvårigheter i skolorna som på andra arbetsplatser. Hela lärarkåren möter problem i tätorterna.

Vi får komma ihåg att vi aldrig tidigare haft så många elever samlade till skolorna på en gång som nu. Vi har 1.200.000 elever och bland dem är de klara disciplinfallen en minoritet.

Reportern: Är det alltså bara en liten del av lärarkåren som klagar i pressen? Plåses problemen upp av dessa?

Hr L: Det beror mycket på hur tidningarna öppnar spalterna för lärarna. Stockholms två morgontidningar visar en viss skillnad i attityden till problemet. Den ena - här avsågs DN - öppnar spalterna för att lärarna skall få tömma ut sina problem medan den andra - SvD - ställer frågan hur man skall angripa problemen. Och det blir ett nysetsvärde först när man kan få fram något positivt.

Reportern: Men är det inte ändå alltför få som vågar framträda? Det finns exempel på att lärare fått sänkt tjänstgöringsbetyg för att han gått till rektor med sina disciplinproblem.

Hr L: Det är beklagligt att lärare inte skall kunna gå till sin rektor. Och det är rent ohyggligt om det är riktigt som det påstås att lärare fått sänkt tjänstgöringsbetyg för att han bätt om hjälp hos sin rektor. Lärarna ska kunna gå till rektor, rektorerna har betalt för att sköta även sådana här problem. Man skall se till att det finns kurator, psykolog, elevvårdskonf.

Reportern: Och skolöverstyrelsens service-grupp?

Hr L: SÖ:s servicegrupp är inte till för att hjälpa lärarna utan den skola som har problem. Och för att den skall tillkallas fordras att en samarbetsgrupp plus skolstyrelsen har begärt ett ingripande, och detta för att inte olika parter i skolan skall kunna gå bakom ryggen på varandra. Lärarna ska vända sig till sin rektor, det är sedan den lokala skolledningen som skall ta upp dessa problem.

Reportern: Fungerar detta?

Hr L: Det fungerar där det går bra (Referatet osäkert)

Reportern: Hur är det med omplaceringsmöjligheterna för lärare som inte orkar med skolan?

Hr L: Det finns rätt få möjligheter. Men lärarna bör själva visa intresse för denna omplaceringsfråga. Livet ska inte vara ett helvete genom att man inte trivs med sitt arbete. Och det ska inte behövas en debatt i pressen varje gång disciplinsvårigheter gör att en lärare behöver flytta eller byta yrke.

Hr L. berörde även skoldemokratien och ansåg här att eleverna ännu inte fått ett medinflytande. Samarbetsnämnderna borde fungera bättre och sådana nämnder bör finnas i varje skola. Beträffande kontakten med föräldrarna sade han att man haft större förväntningar på föräldrarna när grundskolan upprättades. Det hade inte blivit ett ökat föräldraansvar och ett ökat intresse för barnen. Man borde putsa barnen mera och bilarna mindre!

Reportern: Har hr Lövbeer själv suttit i katedern i en grundskola?

Hr L: Nej, jag har aldrig suttit i katedern för jag saknar behörighet.

Härefter intervjuades ämneslärarinnan Anna Stina Persson med 15 års tjänst bakom sig (hustru till medarbetare på skolradion).

Hon ansåg att disciplinsvårigheterna fortgår och tilltar i skolorna och att man märker en allmän försämring. De lärare som för 15-20 år sedan med lätthet klarade sina klasser gör det inte i dag.

Lärarna går inte gärna till rektor med sina problem med tanke på tjänstgöringsbetyget. Rektor har också en press på sig och vill därför hålla dessa problem inom vissa gränser. En rektor vill inte ha ut att det råder problem i hans skola.

Reportern: Vart ska lärarna då vända sig?

Fru P: Ja, det undrar också lärarna själva. Lärarnas fackförbund har mängder med sekundärmaterial om disciplinfall och svårigheter för lärarna som förbunden fått in i andra hand.

Reportern: Och kontakten med föräldrarna?

Fru P: Ofta lönar det sig inte att tala med föräldrarna. Problemelever har ofta problem också i hemmet, föräldrarna är själva negativa till skolan.

Det är något som fattas i grundskolan i dag! Det har inte blivit den elevvård som det så vackert talas om i grundskolans läroplan. Det har med de pressade kursplanerna inte blivit utrymme för det.... lärarna fjärras från eleverna i stället för att närmas till dem.

Reportern: Nå men vad händer nu? Gång på gång tas disciplinfrågan upp men ingenting tycks bli gjort.

Fru P: Nej, ingenting händer kanske. Men den här gången känner lärarna att frågan behandlas på ett positivt sätt. Reaktionen i pressen är denna gång en annan och lärarna kan kanske nu hoppas på en större förståelse.

- - - -